

SATHY Uutiset

SATHY Uutiset on Suomen amerikkalaisperäisten työkoirarotujen harrastajayhdistys ry:n virallinen äänitorvi.

1999 numero 4B/99

EXPO '99 ERIKOISPAINOS

Kädessäsi on B-painos numerosta 4/99. Tätä numeroa jaetaan pelkästään SATHY EXPO '99 -tilaisuudessa ja sivuille on lisätty mm. enemmän perustietoa roduista ja yhdistyksestä.

Kesä on täällä! Koiranomistajalle tämä on mukavaa vuodenaikaa, ulkoilua voi lisätä ja koiran kanssa ehtii olla entistä enemmän. Kurakelit ovat vasta mahdollisimman pitkän ajan päästä. Yhdistykseen on otettu yhteyttä useammin kuin koskaan aikaisemmin. Huonoja uutisia ovat olleet mm. kansanedustajan lausunto, jonka mukaan AB- ja APBT- koirien ilmaantuminen Suomeen on huolestuttavaa. Hyviä uutisia on onneksi paljon enemmän.

Suomeen on tullut lisää hienoja koiria ja lisää on tulossa. Edellisessä numerossa mainittu vanhaenglanninbulldogi on jo käytännöllisesti katsoen Suomessa. SATHY EXPO lähestyy kovaa vauhtia, ym. kivaa.

WWW.SATHY.ORG

Sathyn internet-yhteystiedot ovat muuttuneet. Yhdistyksen kotisivut löytyvät tästä lähin osoitteesta <http://www.sathy.org> ja yhdistysasioissa voi lähettää sähköpostia osoitteella info@sathy.org

Sivuihin kannattaa tutustua, sieltä löytyy mm. kaikki esitteet, lehdet ja materiaali.

Ja nyt itse asiaan!

TÄSSÄ KOHTAA OLEVA KUVA ON POISTETTU LEHDEN PDF-VERSIOSTA.

Amerikanbulldogit (AB) ovat saaneet vahvan jalansijan Suomessa. AB-koiria on tällä hetkellä toistakymmentä ja maahamme on onnistuttu saamaan bulldog-

koirarodun parhaimmistoa. Edellisessä lehdessä kerrottiin mm. siitä, miten Suomesta on viety koiria takaisin Yhdysvaltoihin - rodun alkuperämaahan!

SATHY -yhdistyksestä

Suomen amerikkalaisperäisten työkoirarotujen harrastajayhdistys r.y. ajaa niiden koiraharrastajien asiaa, joiden mielenkiinnon kohteena ovat amerikanbulldogit, amerikankääpiöterrierit, amerikanpitbullterrierit ja monet muut työkoirarodut.

Yhdistyksestämme saa paljon hyvää tietoa myös monista muista ei-FCI-koiraroduista.

Jäseneksi voi liittyä ottamalla yhteyttä yhdistyksen toimihenkilöihin ja kertomalla yhteystiedot. Jäseniltä peritään vuosittainen jäsenmaksu, erillistä liittymismaksua ei ole.

Yhdistyksen toimintaan on helppo osallistua. Ainoa mitä tarvitaan on aktiivisuus - kannat kortesi kehoon. Tekemistä riittää yhdistyksen toiminnassa, roduista tiedottamisessa ja yhteyksien ylläpitämisessä - ota epäroimättä yhteyttä.

Muista ilmoittaa osoitteenmuutoksesta!

Puh. (09) 241 3339

www.sathy.org

info@sathy.org

Oletko muuttamassa?

Jos yhteystietosi ovat muuttumassa tai tuntuu siltä, että postisi tulee väärään osoitteeseen, niin ilmoita meille uusi osoitteesi.

Onko kerrottavaa?

Jos on kivaa tai vähemmän kivaa kerrottavaa niin siitä kannattaa kertoa myös muille yhdistyksen jäsenille. On tärkeää jakaa kokemuksia omasta lemmikistä, voi olla, että jotakuta askarruttaa juuri samat asiat.

Amerikankääpiöterrieri (AKT) on kettuterrierin kääpiömuunnos. AKT-koiraa alettiin rekisteröimään omana rotunaan vuonna 1936 United Kennel Club -nimisessä työkoirayhdistyksessä (yhdistys on Yhdysvaltojen toiseksi

suurin koirayhdistys). Jo sitä ennen näillä koirilla oli vakiintunut historia maataloilla. Suomen AKT-kanta on hyvin pieni ja vähäiset kääpiöterrierimme ovat leviittäytyneet tasaisesti maahamme.

Poliitikko vastustaa koiria

Yhdistyksemme eräs perusteemoista on puolustaa koirarotuja ennakoluuloilta. Nyt kansanedustaja **Marjaana Koskinen** pitää sathy-rotuisten koirien il-

maantumista Suomen koiramaailman uhkana. SATHY kysyi miksi Marjaana on tätä mieltä, mutta ei saanut vastausta. Lue asiasta lisää sivulta 5.

Uutisia lyhyesti

Thanks SATHY!

Eläinten turvakodin johtaja Sherry Blanchette kirjoittaa SATHY:lle mm.

“I just finished reading you booklet. It was the best organized I have ever come across.

...

Thanks,
Sherry Blanchette
Director of Meadow Sweet Farms (Rescue) And Center For The Conservation/Preservation Of Wild/Exotic Felines Inc.”

Sherry on hyödyntänyt yhdistyksemme keräämää faktamateriaalia omassa työssään johon kuuluu kissojen ja koirien eläinsuojelutyötä.

Loppuneet painokset

Olemme kovasti pahoillamme, että emme ole saaneet vieläkaan lähetettyä uutta painosta pyydetyistä esite/oppaista. Kaikki vastaajaan ilmoitetut pyynnöt ovat kuitenkin tallella ja jonossa. Heti kun saamme painettua uuden erän jalostus- ja muita julkaisuja niin ne lähtevät postiin.

Sama juttu SU2/99 -lehden kanssa. Siitä ei ole jäljellä enää yhtä ainuttakaan kappaletta. Huono puoli on se, että sähköinen originaali on kadonnut... Eli ne joilla kyseinen numero on, omistavat keräilyharvinaisuuden!

Bulli-lehti räväyttä

Uusimmassa bullterrieriyhdistyksen lehdessä on juttu siitä miten erottaa eri bullrodut toisistaan. Siis pitbullin, staffin, bullterrierin ja amstaffin. Juttu oli ihan ok, ja pitbullia edusti suomalainen superpitti, joka on mainittu mm. Dr. Carl Semencinin uusimmassa “Gladiator Dogs” kirjassa.

Vähän pitinomitajaa rassaava yksityiskohta oli kaavio, jossa kuvailtiin eri koirarotujen kehitystä ja sukulaisuussuhteita. Varsinkin pitbulli oli jostakin syystä esitetty siten,

että siitä oli kaksi versiota, entisaikojen pitbulli ja nyky-aikainen pitbulli. Jokainen pitbulli-harrastaja tietää, että kyseessä on yksi ja sama koira. Amerikanpitbullterrieri on yksi niitä harvoja koirarotuja, jotka eivät ole muuttuneet pätkäkään viimeisen sadan vuoden aikana. Aivan kuten ei myöskään amerikanbulldogi, eikä muuten amerikankääpiöterrierikään...

VEB-koira

Edellisessä numerossa kerrottiin Suomeen kohta tulevasta vanhaenglanninbulldogista. Tieto on nyt varmistunut ja koira ilmestyy Suomen maan kamaralle muutaman viikon kuluessa. Tämä rotunsa valioyksilö on nähtävillä mitä todennäköisimmin SATHY EXPOssa.

Edellisessä lehdessä oli enemmän juttua tästä koirarodusta, joka mainitaan myös monissa kattavammissa koirarotukirjoissa.

Lisätietoja tästä koirarodusta osaa antaa alan koirakäspertti Sami Makkonen (09) 271 252 12.

WWW.SATHY.ORG

Sathy ry. rekisteröi itselleen ikioman domain-nimen. Tämä tarkoittaa sitä, että internetissä surffailijoiden on helpompi muistaa yhdistyksen kotisivujen osoite.

SATHY ry.:n kotisivujen osoite on siis tästä lähin <http://www.sathy.org> aikaisemmat kotisivuosoitteet kannattaa unohtaa. Näitä vanhoja osoitteita löytää tietenkin edelleen painetuista esitteistä.

SATHY:ylle voi lähettää sähköpostia osoitteella info@sathy.org, eri yhdistysaktiivisten omat sähköpostiosoitteet löytyvät kotisivuilta.

Ostajan käsikirja

Yhdistykseltä on tullut uusi julkaisu, jonka tarkoitus on toimia ensiapuna niille, jotka ovat harkitsemassa amerikanpitbullterrierin hankintaa.

Opas on 16-sivuinen ja jokainen sivu on täytetty tuhdilla infolla. Opas on luettavissa suoraan myös internetistä, osoite on tietenkin www.sathy.org.

Tarkoitus on, että myös muista sathy-roduista tehdään samankaltaiset oppaat. Näihin tulee tietenkin mahdollisimman paljon rotukohtaista informaatiota.

Opas on ilmainen ja sitä voi pyytää numerosta (09) 241 3339, ilmoita vain osoite ja saat oppaan muutama päivän aikana postitse.

Dogwatch

Edellisessä lehdessä oli juttu miten löytää koira-tietoa internetistä. Yksi tärkeä linkki unohtui ja se on www.dogwatch.net

Tästä linkistä löytää paljon hyvää ja ajantasalla olevaa tietoa koirasetuksista ja eri maailman kolkissa käytävistä taisteluista koirarotujen puolustamisesta.

APU-lehti

Eräs tarkkasilmäinen koiraharrastaja on löytänyt vanhasta apu-lehdestä oikean esimerkkitapauksen typerästä journalismista. Kyse on gamma-uutistoimiston (Suomessa gammaa edustaa Suomen kuvapalvelu) myymä juttu pitbulleista.

Jutussa on kuvituksena lapsi joka leikkii pitbullin kanssa ja mies roikottamasta pittiä narusta. Jutussa on kaikki ne kliseet, jotka roska-artikkelissa vain voi olla. Eli koirarodusta on kirjoittanut joku sellainen ihminen joka ei ole ilmeisesti koskaan nähnyt elävää amerikanpitbullterrieriä.

Huonoa tässä on se, että joku saattaa uskoa lehden jutun ja käyttää sitä viitteenä keskustelussa - tai omassa lehdistutuksessa. Luultavasti tuo gamma-toimiston juttu on tehty juuri siten.

Olisi jännittävää ottaa yhteyttä tällaisen jutun kirjoittajaan ja kysyä mistä tämä on saanut artikkelissa olevat virheelliset tiedot. Luultavasti

tiedot ovat tulleet toisesta jutusta, jne. Alkulahti tällaisille huhujutuille on yleensä “koira-asiantuntija” joka keksii tiedot omasta päästään.

Hollanti & Kanada

Hyviä uutisia kuuluu *Hollanista*, jossa SATHY:n toimittama materiaali on saanut aikaiseksi sen, että neljää koirarotua koskevaa lainsäädäntöä on alettu käsittelemään uudelleen. Siellä siis harkitaan jos juuri voimaantullut koirasetus on ollenkaan tarpeellinen.

Peukut ylös hollantilaisten puolesta!

Kanadassa halutaan rajoittaa villisikojen metsästystä koirien avulla. Vaikka tämä saattaa kuulostaa vähäpätöiseltä niin paikalliset koiranomistajat ovat suivaantuneet ajatuksesta. He kokevat tämän uhkana metsästyskoirien olemassaololle.

Monet pelkäävät myös, että kyseessä on yksi askel lähemmäksi jonkinlaisia koirarajoituksia.

Angela raportoi, että rotukohtainen lakiehdotus *Comox BC*:ssä kumottiin, tilalle tulee yleinen koira-asetus. Tämänkin ehdotuksen kumoamiseen vaadittiin monta televisioesiintymistä koiraharrastajilta ja uskoton määrä työtä. Ja kaikki vain sen takia, että joku typerä poliitikko sai päähänsä, että on olemassa vaarallisia lemmikkejä!

Varokaa kettuja!

Eräs Sathyn lukija kertoo seuraavaa: “...olin tavallisella iltalenkillä noin kello 18. Kävelin koirani kanssa pyörätietä pitkin kohti aurinkoa ja jostaikin syystä katsoin taakseni ja perässämme käveli kettu! Koirani ei huomannut mitään ja menin toiselle puolelle tietä koiran kanssa. Kettu jatkoi matkaansa meidän ohi. Ketun häntä oli aivan ohut, joten sillä oli luultavasti kapi...”

Jep, varokaa kapisia kettuja, etteivät kävele ylitse.

SATHY EXPO '99

Yhdistyksen järjestämä koiratapahtuma on ensimmäinen yhteistapaaminen SATHY ry:n kaikille koiraroduille. Aikaisemmin yhdistys on järjestänyt pieniä ja suuria kokoontumisia, joissa on ollut mukana usein paikallisia tietyn koirarodun koiraharrastajia. Tähän on ollut syynä pitbullien, bulldogien ja kääpiöterrierien lukumääräinen vähyys yhdistettynä siihen, että koirat ovat sijoittuneet Suomeen erittäin

tasaisesti. Pohjoisimmat koirat ovat miltei Lapissa, eteläisimmät Helsingin eteläpuolella!

Kiinnostus kasvanut!

Vaikka ihmisten mielenkiinto koiriin on Suomessa aina ollut vahva on mielenkiinto viimeaikoina alkanut jakaantumaan tasaisesti. Ilmeisesti syynä tähän on nykyajan parantunut tiedonkul-

ku, ei välttämättä tyydytä enää siihen ensimmäiseen vaihtoehtoon vaan harkitaan tasapuolisemmin kaikkien maailman, yli kolmensadan, koirarotujen kesken. Tästä syystä yhteydenotot SATHY ry.:hyn ovat myös lisääntyneet.

Eikä mielenkiinto ole pelkästään jäänyt yhteydenottoihin vaan usein tuloksena on ollut koiran hankinta. Kun koirien määrä lisääntyy, syntyy mukana myös mahdollisuus järjestää enemmän toimintaa. SATHY EXPO on yksi esimerkki siitä.

Tämänkertainen koiratilaisuus on järjestetty minimihistöllä ja nyt selvitetään se, miten seuraava tapahtuma järjestetään. Onhan tarkoitus saada tilaisuuksista aina vaan paremmat ja mukavemmat.

Työkoirat näyttelyssä?

SATHY ry. on nimensä mukaan työkoirarotuja harrastavien yhdistys. Vaikka kaikki nämä työkoirat ovat käytännössä omistajiensa lemmikke-

jä on työkoira-määritelmä kuitenkin lähinnä näyttely-koiran vastakohta. Näitä koiria ei siis koskaa ole jalostettu näyttelyä silmälläpitäen tai kehätuomarin iloksi. Kaikilla roduilla on tietty käyttötarkoitus ja sen kylkiäisenä tulevat mukava luonne, omistajan mielestä hauska ulkonäkö jne.

Yritämme välttää parhaamme mukaan koirien vertailemista paremmuusjärjestykseen tai muuten arvioida niiden ulkonäköä! Tämän takia SATHY EXPO ei ole koiranäyttely vaan koiratapahtuma.

Mikä EXPO:n tarkoitus?

Tärkein tehtävä on koota kerrankin mahdollisimman monta SATHY-rotuisten koirien omistajaa hetkeksi samaan paikkaan. On kiva nähdä muita ihmisiä, joilla on samat lemmikit! Ehkä tästä on jotain hyötyä. Samalla tämän rotuisten koirien hankintaa harkitsevat pääsevät näkemään näitä Suomessa melko harvinaisia koiria. Elävä koira kertoo enemmän kuin tuhat sanaa.

Iloksenne huomasimme uusimmassa KOIRAT-lehdessä, numero 3/99, keski-aukeamalla kesän 1999 tapahtumakalenterissa ilmoituksen SATHY Expost! Heinäkuun neljäntenä SATHY EXPO '99 Suomen amerikkalaisten työkoirarotujen (amerikanbulldoggi, amerikanpitbullterrieri, amerikankääpiöterrieri) esittely, Järvenpää, Vanhankyläntien puisto.

KOIRAT-lehti ja SATHY Uutiset

Aina ajan hermolla olevat SATHY ry:n toimittajat olivat ilmoittaneet hyvissä ajoin etukäteen KOIRAT-lehden päätoimittajalle Jan Södersvedille SATHY Expost ja hän asiallisena henkilönä tietysti laittoi ilmoituksemme lehteensä. Lehden levikki on tällä hetkellä laajempi kuin SATHY Uutisten, joten luultavasti saimme

Koiraystävällinen KOIRAT-lehti

viestiämme perille näin yhä useammalle koiraihmiselle.

Pitbullit pannasta

Samaisen KOIRAT-lehden toisellakin sivulla mainitaan SATHY rotu. J.A.U. Yrjölän (joka kirjoittaa myös Kennelliiton omaan lehteen) artikkelissa "Työkoira ei ole lemmikki!" mainitaan otsakkeen "Suurikin koira on usein kiltti" alla pitbullterrieri. Olemme erittäin tyytyväisiä, että SATHY:n paljon parjattu koira ei tällä kertaa mainita huonossa valossa, vaan päinvastoin, positiivisessa mielessä.

Suora lainaus: "Meitä koi-

ranomistajiakin on moneksi. Vaikka voittopuolisesti olemme lainkuuliaisia kunnan kansalaisia, mahtuu joukkoomme myös epäasiallisia, moraaliltaan kyseenalaisia ihmisiä. Erityisesti heitä on maissa, joissa mafiat ovat päässeet valtaan. Maissa, joissa huumeita käytetään paljon, huumeidilereillä on vaaralliseksi koulutettuja koiria. Ne ovat usein eri rotujen risteyksiä, vaikka puhutaankin paljon pitbullterriereistä, dobermanneista ja rottweilereistä." Tämän voi siis ymmärtää siten, että jotkut aikaisemmat kirjoitukset pitbullterriereiden suosioista lainasuojattomien keskuudessa ovat nyt Yrjölänkin mielestä perät-

tömiä.

"Koirarotujen luokittelu vaaralliseksi, vähemmän vaaralliseksi ja täysin vaarattomiksi ei ole realistista. Julkisudessa yksittäistapausten vuoksi vaaralliseksi leimautuneiden rotujen edustajia käytetään ansiokkaasti hyödylliseen toimintaan."

Uusi koiraystävällisempi näkemys

Julkinen sana on ainakin joiltain osin siis herännyt todellisuuteen ja huomannut esim. pitbullien manaamisen aivan vailla faktaa olevaksi, turhaksi toiminnaksi. Jotkut eivät vain vielä ole tajunneet sitä seikkaa, että koira on ihmisen paras ystävä, tuli mitä tuli. Siitä lehdestämme toisaalla, lähteenä kansanedustaja Marjaana Koskinen.

Avoim kirje Ruotsista

Länsi-naapurimme, Ruotsi, on aikanaan käynyt läpi kaikki koiriin liittyvän mediahysterian vaiheet. Niistä ovat kärsineet eniten tavalliset koiranomistajat - ja koirat. Nämä samat ihmiset ovat olleet kateellisia meidän lainsäädännöllemme, joka on aina kohdellut koiria tasavertaisesti, rodusta riippumatta. Nyt Ruotsissa on herättänyt suurta hämmästyystä suomalaisen kansanedustajan lausunto. Tässä erään ruotsalaisen mielipide.

Olen syntyperäinen ruotsalainen ja kuten kaikki ne, jotka lukevat SATHY Uutisia, pidän kovasti bull-and-terriertyyppisistä koirista. Olen yrittänyt kovasti muuttaa meidän ruotsalaisten mielipidettä tämän tyyppisistä koirista, mm. antamalla haastatteluja paikallislehtiin, kertomalla miten eri bull-rotuiset koirat eroavat toisistaan, jne. Minun mielenkiintoni kohteena ovat staffit, amstaffit ja pitbullit.

Sain kuulla SATHY:n kautta pitbull-rodun mainitsevasta kirjoituksesta, joka oli julkaistu Suomen Kennelliitto ry:n lehdessä. Oliko kyseessä kenties myönteinen lehtijuttu? Ei, myönteisiä juttuja näistä roduista kirjoitetaan tuskin koskaan. Ainoat positiiviset jutut näistä koirista kuulee kun juttelee ihmisten kanssa, jotka ovat rodun kanssa tekemisissä. Siksi viha ja turhautumisen tunne kasvaa niin suureksi kun rodusta täysin tietämättömät ihmiset antava julkilausumia, vai mitä?

Eikä nyt kyseessä ollut kenen tahansa antama lausunto vaan nyt äänessä oli staffordshirenbulldogin omistaja ja kasvattaja. Minulla itselläni on kaksi tämän rotuisia koiraa. Olen ollut rodun kanssa jo yli kymmenen vuotta tekemisissä. Ensimmäisen koiran sain kun olin 13-vuotias. Samoja lausuntoja kuin mitä "Scarface"-kasvattaja antoi on saanut kuulla täällä Ruotsissa. Ensimmäinen asia, jonka panee merkilli, on juuri tuo "Scarface"-kennelnimi. Kuka puhuu vaarallisista koirista jos antaa kennelilleen nimen elokuvan mukaan, joka kertoo psykopaattisesta huumeiden väärinkäyttäjistä ja mafia-miehestä? Jo tämä kertoo mistä on kyse.

Kyse on kilpailusta. Kasvattaja näkee kilpailutilanteen, täsmälleen saman kuin yritys, joka tekee kaikkensa,

jotta pitäjän uusi yritys raivataisiin pois tieltä. Staffordshirenbulldogin kasvattaja näkee häviönä jokaisen suomalaisen joka ostaa itselleen pitbullterrierin eikä staffia. Jos ei pitbullia olisi niin todennäköinen valinta voisi olla pitbullin lähisukulainen, staffi. Ettei näiden rotujen välistä eroa nähdä on asia, josta monet staffin-omistajat puhuvat. Kun keskustelua käydään mediassa ei nähdä yhtäläisyyksiä, mutta kun myydään pentuja niin muis-

Freja-pitbulli ja sen paras ystävä, kehitysvammainen Thomas, tappelevat eväsvoileivästä juuri silloin kun isä ja äiti ovat syventyneet keskusteluun. Mikä joitakin ihmisiä oikein vaivaa kun haluavat kielittää tai rajoittaa tällaisten koirien olemassaolon? Mitä tapahtuisi Thomaksen nelijalkaiselle ystäväille jos kieltö toteutuisi?

tetaan aina mainita pitbullin ja staffin lähisukulaisuus ja yhteiset esi-isät. Tiedän, että asia on näin, olen ollut siinä mukana.

Toinen asia, jota ajattelen on kateus. Ehkä luulette, että menen henkilökohtaisuuksiin. Mutta heti kun puhutaan näistä koirista niin kyse on minulle henkilökohtaisista asioista, enkä ole koskaan tavannut tätä "Scarface"-kasvattajaa. Olen ollut erittäin paljon tekemisissä amerikanpitbullterrierien kanssa, lisäksi minulla

on ollut näitä koiria majoitukseksessa. Ihailen tätä koirarotua enemmän kuin staffia. Osittain siksi, että pitbullilla on lisänä se pieni "jokin" luonteessaan - ja juuri tämä ominaisuus puuttuu staffordshirenbulldogilta. Tuosta aidosta, alkuperäisestä luonteenpiirteestä ei tyytyväinen pitbullin omistaja puhu koska hän tietää koiransa omaavan sen. Mutta tästä samasta syystä staffin-omistajien on pisteytettävä omat koiransa, jotta voivat todistaa itselleen

ettei heidän lemmikkinsä ole pelkkiä laiskoja pieniä läskipalloja. Nyt joku ajattelee, että halveksin ja pilaan staffin rodun maineen? Ei, molemmat koirani omaavat kaikki ne piirteet, jotka haluan niiden omaavan. Koirat täyttävät tehtävänsä parhaalla mahdollisella tavalla. Ja jokaisella koiralla on oma persoonallisuutensa. Toisella koiralla on upea luonne, se tekee kaiken sen mitä sen täytyy tehdä. Se on perheeni ja perheen ystävien paras lemmikki.

Se, että "Scarface"-kasvattaja nimeää pitbullit ja amerikanbulldogit vaaralliseksi todistaa pelkästään tämän kasvattajan koiratietämättömyyden laajuuden. Kaikki koirat voivat olla vaarallisia. Ainut tapa, jolla edes jonkinlaisen teoreettisen eron eri koirarotujen vaarallisuudessa voisi todistaa, on tutkia purematilastoja. Ja tilastot tiedetään. Tilastoissa ei kerrota sitä, kuka omistaa koiran. Olen tarkka koiran jalostuksen ja perimän suhteen mutta mielestäni edes huono yksilö ei voi olla vaaraksi jos se on hyvissä käsissä.

Kuten sanottua, pahoitin mieleni kun kuulin tästä kirjoituksesta. Osittain siitä syystä, että olen ihailulla seurannut SATHY:n kurinalaista kehitystä organisaationa ja nähnyt sen iskukykyyn mediaa vastaan, jopa täällä Ruotsissa. Tällainen yhdistys puuttuu kokonaan täältä meiltä. Ruotsin koiramaailma on epäyhteinen ja liian eripurainen, kaikki koiraharrastajat kyräilevät vastakkaisissa nurkissa. Te näytätte olevan suvaitsevampia. Siksi olisi todella karvas takaisku jos kateellinen, tyytymätön ja tietämätön staffin-kasvattaja onnistuisi tuhoamaan teidät. Sen on pakko tuntua puukoniskulta selkään.

Haluan korostaa sitä, että seison amerikanpitbullterrierin puolella jokaisessa mahdollisessa taistelussa. Pitbull-koirarotu on sen arvoinen. Jokaisella tulisi olla oikeus omistaa minkärotuinen koiratahansa, eikä kenelläkään ole oikeutta rajoittaa tätä.

Parempaan tulevaisuuden toivossa,

*Herra Almström,
Kiruna, Ruotsi*

Kansanedustaja Marjaana Koskinen tuomitsee AB- ja APBT-rodut

Koskaan aikaisemmin ei suomalainen poliitikko ole asettanut koirayhdistyksiä eriarvoiseen asemaan tai asettanut kyseenalaiseksi koiranostajien lemmikinvalintoja. Mistä on kyse ja miten asiaan tulisi suhtautua. Mitä asialle tulisi tehdä?

Jokin aika sitten yhdistyksen puhelimet alkoivat soida ja sähköpostilaatikkoon tulvi huolestuneiden koiraharrastajien viestejä. Kaikki yhden lausunnon takia. Kansanedustaja Marjaana Koskinen oli antanut lausunnon, jossa hän piti suomalaisen koiramaailman huolestuttavimpana ilmiönä amerikanpitbullterriereitä ja amerikanbulldoggeja. Marjaana Koskinen kertoi huolenaiheensa olevan "...tappelukoirien ilmaantumisen Suomeen. Pitbullit ja amerikanbulldogit eivät ole järjestetty neessä kenneltoiminnassa mukana. Tietääkö pennunostaja varmasti millaisen koiran hän saa? Sitten kun samat valitkojat koko roska kaardeloin "syyttömiä" koirarotujen, vaikkapa staffordshirebulldogien päälle. Meidänkin Tiedo kannuskelee suussaani kaneja ja häkkipöytäjä vähiin goittamatta niitä. Siitä on verenhimo kankana, nauraa Marjaana."

Kuka on Marjaana Koskinen?

Samassa jutussa kerrottiin kansanedustajan olevan myös staffordshirebulldogkasvattaja jonka kennelin nimi on "Scarface" (suomeksi arpinaama, herää kysymys miksi kennelin nimi on arpinaama?). Tieto on tyrmistytävä, varsinkin niille SATHY ry:n jäsenille, jotka itse omistavat staffin. Voiko staffin-omistaja olla näin tyhmä? Eikö staffin-omistaja, saatikka kasvattaja, ymmärrä mihin johtaa kun antaa tietämättömiä lausuntoja koiraroduista, joista ei tunnu tietävän yhtään mitään.

Samassa artikkelissa mainitaan kansanedustajan pyytetystä taistelusta koiraveroa vastaan. Voiko tämä olla totta! Meillä on päättäjien joukossa kansanedustaja, joka katsoo tärkeäksi päästä eroon koiraverosta (n. 300mk/vuosi) mutta samassa artikkelissa katsoo eri koirarodut eriarvoisiksi. Marjaana Koskinen ilmoittaa kokevansa ab- ja apbt-rodut

uhkana oman kennelinsä rodulle. Onko tämä ymmärrettävä siten, että on hyväksyttävää käyttää kansanedustaja-asemaa oman taloudellisen toiminnan turvaamiseksi? Miten on selitettävissä, että

Kansanedustaja Marjaana Koskinen lausunto Koiramme-lehdessä.

kansanedustaja antaa lausunnon koiraroduista ja yhdistystoiminnasta johon ei ole tutustunut? Jutun kirjoittaja on hyvin tietoinen SATHY ry:n toiminnasta, samoin on Suomen Kennelliitto ry., samoin on yhdistysrekisteri, ... Mikä saa ihmisen puhumaan asioista, joista ei tiedä mitään?

Mitä olivatkaan syyttömiä rotuja?

Kaikki koirautisointia vähäkään muistavat muutaman vuoden takaisen Suomessa tapahtuneen tragedian, jossa

staffordshirebulldogterrieri tapoi perheen sylivauvan. Jokainen pitbullterrierin-omistaja muistaa myös sen miten juttua vatvottiin lehdissä ja lopulta siirryttiin keskustelemaan erittäin *pahamaineisista pitbullterriereistä*. Tosielämä on siis juuri päinvastainen kuin mitä Marjaana Koskinen antaa ymmärtää. Pitbullit on se rotu, joka saa kantaakseen muiden "syyttömiä" koirarotujen toilailet.

Lausunnon merkitys

Maa- ja metsätalousministeriöstä antoi eräs virkamies aikoinaan apbt-vastaisen lausunnon ulkomaiseen lehteen koko ministeriön nimissä. Kun asiaa alettiin selvittää niin SATHY:lle kerrottiin, että ministeriö ei suosi mitään yhdistystä toisen kustannuksella, eikä tule sitä koskaan tekemään. Koirarodut ovat samanarvoisia olivatpa ne mukana missä yhdistyksen toiminnassa tahansa. Nyt kansanedustaja tekee samoin kuin tuo ministeriön virkamies, eli myötäilee mieluummin jutun kirjoittajaa kuin tarkistaa asian. Ja kun jälkepäin kysytään miksi tällainen lausunto on annettu, niin ei osata edes kertoa olevansa väärässä. Jos lausunnon antajana on tarpeeksi tyhmä ihminen niin on olemassa vaara, että tämä pitää väärästä ja valheellisesta kannastaan kiinni vaikka tuloksena olisi koirarotukohtainen rajoitus tai kieltö.

Mitä kansanedustaja vastaa?

Ei mitään. SATHY ry.:stä on lähetetty Marjaana Koskille tutustumisen arvoista materiaalia. Kansainväliset purematilastot, SATHY Uutiset-lehtiä, yhdistys- ja rotuesitteet, ostajan opas, ym. Mukana lähti selkokielinen kirje, jossa pyydettiin mm. jonkinlaista selitystä lausunnonlehdelle. Ei minkäänlaista vastausta.

Yhdistyksen jäsenet ja jopa ei-jäsenet ovat ilmoittaneet

lähettäneensä enemmän ja vähemmän kiukkuksia sähköposteja kansanedustajalle ilman minkäänlaista palautetta.

Kuulostaa huolestuttavalta, että meillä on kansanedustaja, joka ilmoittaa ajavansa koiraharrastajien asiaa mutta ei vaihdu edes vastaamaan hänelle lähetettyihin kirjeisiin. Onko tämä tulkittava siten, että Marjaana Koskinen ajaa vain tiettyjen yhdistysten asiaa? Ei edes tiettyjen koirarotua harrastavien asiaa vaan vain tiettyjen rotujen, tietyissä yhdistyksissä, ... varsinainen kansanedustaja.

Toimi nyt!

Kun katsoo Hollannin, Ison-Britannian ja muutamien muiden maiden omituisia rotukohtaisia lakeja ihmettelee, miten sellainen voi ylipäättänensä olla mahdollista. Miksi eivät ihmiset ja koiranomistajat toimineet kun päättäjät vielä hakivat kantaansa? Onko Suomessa tämä tilanne juuri nyt?

Kyse on yksittäisistä ihmisistä, **jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa**. Yhdellä puhelinoimitella, kirjeellä, postikortilla tai emaililla on mahdollisuus vaikuttaa. Ei kannata epäröidä jos ei tunne omaavansa puhujan tai kirjoittajan lahjoja - ei niitä ole kansanedustajallakaan. Suomessa on niin vähän SATHY ry. rotuisia koiria, että jokaisen on toimittava. Monet ihmiset ovat ottaneet yhdistykseemme yhteyttä artikkelin johdosta, osa näistä ihmisistä kertoi lähettäneensä kommentin Marjaana Koskille. Nämä ihmiset ovat tehneet jotakin rotunsa puolesta.

-Paul Dunkel

Toimi näin:

Lue oheinen leike ja kirjoita kommenttisi osoitteeseen:

edustaja
Marjaana Koskinen
00102 Eduskunta
Helsinki

Mitä kuuluu koirille muualla maailmassa? Vaikka ihmisten kieli on eri niin koirat ovat aina koiria. Suomessa harvinaiset amerikanbulldogit, pitbullit ja kääpiöterrierit eivät ole mitään harvinaisuuksia maailmalla - ja näistä koirista kuuluu hyviä uutisia.

SATHY-koirat maailmalla

K a i k k i
SATHY koirarodut ovat mitä suurimmassa määrin edustettuina kaikkialla maailmassa. Vaikka Suomessa koirakantamme ei ole niin suuren suuri, löytyy Euroopasta ja USA:sta paljon amerikanbulldogeja, amerikanpitbullteriereitä ja amerikankääpiöteriereitä.

Näiden koirien omistajia as-karruttavat pääasiassa aivan samat asiat, kuin suomalaista koiranomistajaakin. Kuitenkin tietyt typerät koirarotuja rajoittavat tai kieltävät lait asettavat joidenkin maiden koiranomistajan epäsuosiolliseen asemaan.

SATHY on tiiviissä kirjeenvaihdossa käytännöllisesti katsoen kaikkien maiden koiranomistajiin. Osa ulkomaisista koiraihmisistä haluaakin jakaa

omat ongelmansa myös meidän kanssamme - toivoen, että ratkaisusta olisi myös meille apua.

Koiranpennut purevat

Melinda Canismajor- kannelistä huomaa olevansa pulassa koiriensa kanssa - nimitäin pennut tuppaavat teroittamaan hampaitaan hänen käsiinsä turhan taajaan. Hän haki apua monelta taholta ja huomasi tämän olevan aivan globaali ongelma. Pentu on aivan normaali ollessaan kiinnostunut omistajansa / hoitajansa fysiikasta. On kuitenkin muutama erittäin tärkeä seikka, joka on syytä ottaa huomioon. Ensinnäkin, on normaalia, että erittäin nuori pentu puree ihmistä. Se on niille leikkiä, jota ne harrastavat omien

sisarustensa kanssa. Pennut ovat myös samankaltaisia ihmislasten kanssa, ne tykkäävät laittaa kaiken suuhunsa. Jos koiranpentu purra louskuttaa pieneä, se ei tarkoita sitä, että se jatkaisi tätä harrastusta vanhempana. On erittäin tärkeää ymmärtää, että pentu jatkaa kaikkea, mistä se saa palkkion. Jos esimerkiksi lapsesi ovat äänekkäitä ja ryhtyvät huutamaan ja läpsimään pentua, kun se puree, saattaa koira ottaa tämän ikäinkuin palkintona. Koira saattaa luulla tätä kivaksi leikiksi.

Kun koira leikkii omien sisarustensa kanssa ja leikki käy liian kovaksi, toinen pennuista kiljahtaa kovaa ja lopettaa leikin lyhyeen. Pentu ei siis ymmärrä, mistä on kysymys, jos lapsi vain jatkaa huutamista.

Tärkeintä niin tällaisessa tapauksessa, kuin muutenkin, on muistaa, että lapsia ja koiria ei saa jättää sekunniksikaan vahtimatta. Vaikka koira tulisi lasten kanssa kuinka hyvin toimeen, on se kuitenkin vain koira. Se ei ymmärrä missä menee raja. Älä siis jätä lastasi ikinä yksin koiran kanssa. Lapsille on hyvä myös selittää, että kirkuminen ja juokseminen aktivoi koira ja tämä lisää puremien mahdollisuutta.

Lapsia voi opettaa opettamaan koira olemaan purematta. Joka kerta, kun lapsi tuntee koiran hampaat (vaikkapa vain pienikin hipaisu), tulisi lapsen kiljaista kovaa, kääntyä rauhal-

Lisesti
pois ja kävellä toiseen huoneeseen. Tämän tulisi auttaa ja yleensä koira lopettaa puremisen 7-10 päivässä. Koira lopettaa tapansa, joista se ei saa palkkiota.

Amerikankääpiöterrieri kasvattaja

Samainen Melinda harrastaa ja kasvattaa amerikankää-

Kääpiöterrierin pieni koko saattaa hämätä luulemaan koira veteläksi pullansyöjäksi. Kyseessä on kuitenkin terrieri ja tarvittaessa kodin ärhäkkä vahti!

TÄSSÄ KOHTAA OLEVA KUVA ON POISTETTU LEHDEN PDF-VERSIOSTA.

Koiranpennut leikkivät sisarustensa kanssa ja soveltavat näitä samoja käyttäytymismalleja myös ihmisiin.

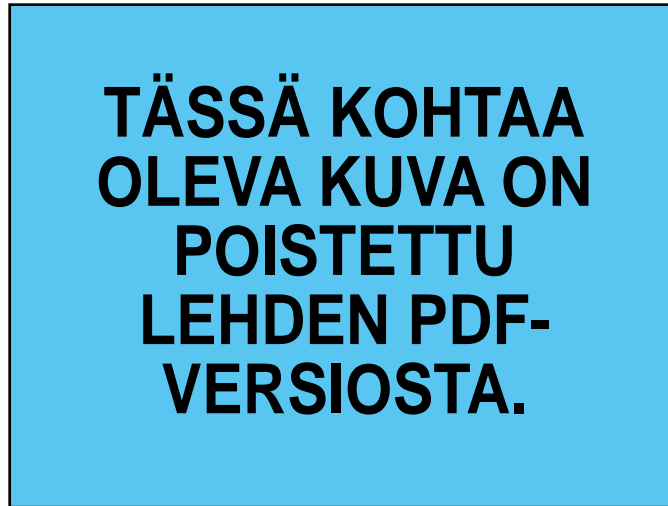
malla

piöterriereitä USA:ssa. Melinda kertoo AKT- koirien olevan koko pikkuterriereiden kanta-koira USA:ssa. Lähtöisin ne ovat amerikkalaisilta farmeilta. Niillä oli tapana hauskuuttaa koko tilan väkeä iltaisin pienellä koolla ja hassuilla tempuillaan. AKT on Melindan mielestä parhaimmillaan yhden omistajan koirana, sillä se ei ole paras mahdollinen perhekoira, eikä viihdy lasten tai vieraiden parissa. Nimenomaan vanhempi väki USA:ssa on ominut amerikankääpiöterrierin omaksi rodukseen, sillä se on pienen kokonsa puolesta hyvin sopiva kerrostaloon, ne suurinpiirtein saavat tarpeeksi liikuntaa juok-

semalla sisätiloissa, ovat tosi kovia vahtikoiria ja rakastavat tempuilla yleisön edessä. Näin siis kertoo Melinda, AKT kasvattaja USA:sta.

Mikäli haluat tietää enemmän tästä pienestä, vikkelästä koirasta, ota yhteyttä SATHY ry:hyn.

Skandinavian kiltein pitbulli

Tarkkaavainen lukija saattaa havaita kukkameressä piilekelevän pitbullin. Pitbulli - kukkien paras ystävä!

Henke Ruotsista omistaa mielestään koko Skandinavian kilteimmän pitbullin. Hän käy koiransa kanssa koirapuistossa heittelemässä keppiä ja pitää vielä varmuuden vuoksi päälään paitaa, jossa lukee "Dog Trainer". Silti jotkut vanhemmat henkilöt kirkuvat kauhusta nähdessään Madame-koiran syöksyvän riemulla kepin perään. Koirahan on voimakas

ja lihaksikas, kuten pitbullin kuuluu ollakin. Mutta Henke pitää huolen omista asioistaan, eikä kummemmin välitä puudeleita ulkoiluttavista vanhoista mummoista.

Kaikki Henken naapurit tuntevat Madamen kiltistä luonteestaan ja lapset silittävät koiraa emännän käydessä vaikkapa kaupassa ostoksilla. Niinpä Henke sanookin, että

rauhassa, katsellen lasten jalkapalloa, kun yhtäkkiä jostain syöksevi puudeli ja haukasi kiduksiinsa Madamen korvan. Madame otti asian aivan rauhallisesti, mutta kun toinen koira ei päästännyt irti, Madame näykkäisi toista koiraa jalkaan.

Mitään vakavia vahinkoja ei kummallekaan koiralle sattunut.

Henke sanoi puudelin omistajalle, että tämän olisi syytä pitää koiransa kytkettynä, varsinkin, kun se hyökkää toisten koirien kimppuun.

Puudelin omistaja sanoi, että Henken olisi myös syytä pitää pittänsä kytkettynä, sillä sehän on pitbulli! Madame ei ole aggressiivinen, sanoi Henke ja tilanne päättyi siihen.

Kummallista porukkaa löytyy ilmeisesti siis myös Ruotsista...

Jos oma koirasi joutuu nahinaan toisen koiran kanssa, on ripeys valttia. Tarkempia ohjeita löydät lehdestämme aivan omana artikkelinaan.

Sinustakin kirjailija

Kaikilla koiranomistajilla sattuu ja tapahtuu kaikenlaista koirien kanssa touhutta. On mukavaa, että jotkut vaivautuvat jakamaan kokemuksensa SATHY:n lukijoiden kanssa. Mikäli Sinulle ja koirallesi sattuu jotain, joka olisi kertomisen arvoista, ota viipymättä yhteys SATHY:yn. Kerromme tarinasi eteenpäin ja toivomme, että siitä on hupia ja hyötyä myös muille koiranomistajille.

Madame on kaikkein kiltein pitbulli koko Skandinaviassa, ellei koko Euroopassa.

Madame puolustautuu

Yhden ainoan kerran on Madame joutunut nahinaan toisen koiran kanssa. Vieras koira, puudeli, hyökkäsi Madamen kimppuun. Madame istuskeli nurmikolla kaikessa

Amerikankääpiöterrieri-faktaa

- Amerikankääpiöterrieri on uskollinen, ihmiseen kiintyvä terveen jalostustaustan omaava pieni koira. Tunnetaan myös nimellä Amertoy ja Toy Fox Terrier.
- Amerikankääpiöterrieri on **pieni** valpasluonteinen, sileäkarvainen koira. Väriykseltään AKT on useimmiten tricolor, usein myös mustavalkoinen. Hallitseva väri on kuitenkin valkoinen. Korvat ovat pystyt. Luonteeltaan AKT on *leikkisä ja vilkas seuralainen*.
- Hyvää luonnetta kuvastaa se, että AKT:t ovat nykyisin palvelleet myöskin vammaisten apulaisina, esimerkiksi kuurojen "korvina". Koiraoppii noutamaan pudonneita esineitä, kuten kyniä, tai hakemaan kengät, tai haukkumaan herättääkseen huomiota ja hankkiakseen apua. Tällaisessa toiminnassa tulee ilmi **AKT rodun luotettavuus**.
- Amerikankääpiöterrieri on Yhdysvalloissa laajalti tunnettu, ja sillä on useampia rotuyhdistyksiä. AKT:llä on kaikki terrierin toivotut ominaisuudet pienessä pakkauksessa.
- Monet muistavat näitä koiria olleen aina maataloilla. Kääpiokokoinen kettuterrieri viihtyy hyvin kaupungistuneessa yhteiskunnassa, vaikka sen alkuperäiset metsästysvaistot ovat tallella.
- Maatilakeskeisen **jalostuksen** seurauksena AKT:t ovat erittäin ihmisuskollisia. Koko ikänsä hemmoteltuna lemmikkinä elänyt koira saattaa osoittautua **lahjakkaaksi rottakoiraaksi** saatuaan tilaisuuden näyttää kykynsä.
- UKC **rekisteröi** AKT:ä kettuterriereinä vuoteen 1936 saakka, josta lähtien rotua on rekisteröity omalla nimellään.

Kauan odotettu kesä on vihdoinkin täällä! Voi niitä kaikkia onnellisia, jotka viettävät ruhtinaallisen viiden-kuuden viikon kesäloman! SATHY ry päivystää koko kesän läpi ja puhelimitse voitte aina kysellä neuvoa, apua, kuulumisia ja kaikkea muuta maan ja taivaan väliltä numerosta (09) 241 3339.

Uimaan, uimaan

Koiran kanssa voi kesällä tehdä kaikkea mukavaa, koska ulkona on ainakin suurimmaksi osaksi hyvä ilma. Jos aurinko paistaa täydellä terällä ja sisällä sekä ulkona on läkähdyttävän kuuma, eikun koiran kanssa uimaan. Oma rantapaikka on harvojen ja valittujen käytössä, mutta onneksi veronmaksajalla on vaihtoehtojakin.

Kuntien järjestyssäännöt kieltävät koirien tuonnin yleisille uimarannoille. Koirille on kuitenkin omia uintirantoja, Helsingissä neljä rantaa, Turussa ja Naantalissa yksi.

Helsingissä voit rauhassa antaa koirasi polskutella Herttoniemen Tuoriniemessä, joka on aitaamaton merenrantapaikka Herttoniemen salmesssa. Rantaviivaa piisaa 20 metrin verran ja paikalla on jäteastiat. Toinen paikka on Lauttasaarella, jossa on aitaamaton kivikkomerenranta, jonka rajat on merkitty tolpileillä. Kolmas koirien polskuttelu- paikka sijaitsee Rajasaarella, jossa suuri osa saaresta on koirille varattu juoksentelepaikka. Aidattu kolme hehtaarin saari sisältää siis myös hiekkarantaisen uima-alueen, joka on merenlahdessa. Rajasaarella on myös jäteastiat. Neljäs Helsingin koirien uimaranta sijaitsee Tervasaarella, jossa on koirapuiston yhteydessä hiekkarantainen merenlahti jäteastiolineen.

Turun Ruissalossa sijaitsee aitaamaton kivikkoranta, merenrantapaikka, jossa rantaviivaa 60 metriä. Kivikkorantana tunnettu paikka sijaitsee Saaronniemen leirintäalueen läheisyydessä.

Naantalissa koirat pääsevät myös mereen uimaan aita-

mattomalle Soiniemen luonnontilassa olevalle rannalle. Paikka sijaitsee Soiniementien varrella.

Mutta varo Ahtia...

Jos koira ui paljon varsinkin järvissä ja lammissa, on syytä muistaa sinilevämyrkytyksen vaara. Varsinkin elo- syyskuussa sinilevän määrä vesistöissä on varsin suuri, eikä koira tällöin saa päästää uimaan. Mikäli koirasi kuitenkin altistuu sinilevälle, ovat oireina oksentelu, syljen valuminen, tärinä, tasapainohäiriöt, makaava asento ja jopa halvaantumisen. Oireet alkavat jo tunnin kuluttua uimisesta. Kuolema voi kohdata alle vuorokauden sisällä, mikäli koira ei viedä ajoissa hoitoon. Ensiapuna koira on saatava oksentamaan antamalla sille apteekkista saatavaa oksetussiirappia. Hätätapauksessa voi koiralle pakkojuottaa suolavettä varoen. Suolaa voi antaa koiran koosta riippuen teelusikallisesta ruokalusikalliseen. Tämän jälkeen koiralle annetaan hiilitabletteja ja otetaan yhteyttä eläinlääkäriin.

Punkki-vaara

Punkit levittävät vaarallista tautia nimeltään borrelioosi. Se tarttuu punkkien välityksellä sekä koiriin, että ihmisiin. Borrelioosia levittäviä punkkeja on eniten Turussa ja Ahvenanmaalla. Borrelioosi on hoidettavissa oleva sairaus, mutta nopeus on valttia. Jos epäilet koirasi saaneen tartunnan, käänny heti eläinlääkäriin puoleen. Antibioottikuuri on tarpeellinen, jos punkki on pesinyt nahassa yli 24 tuntia ja jos epäilee borrelioosia. Heti, kun havaitset punkin, yritä poistaa se joko rasvalla tukehduttamalla irrottamalla se manuaalisesti. Punkkista otetaan tukeva ote, kierretään muutama kierros vastapäivään ja napsaistetaan se irti. Jos koira ei kuitenkaan ole oma itsensä, käänny eläinlääkäriin puoleen. Ihmisen ihoon borrelioosia kantava punkki pesiytyy yhtä helposti, kuin eläimeenkin.

Koira, l

Jos epäilet esim. hyttysen pistoa, mutta aamulla kutinakohdan ympärillä on tumma rengas, olet saanut borrelioositartunnan. Käänny välittömästi lääkärin puoleen, sillä tämä ei ole leikin asia.

Lämpöhalvaus

Koiran jättöä kuumaan autoon ei voi varoitella liikaa. Joka vuosi kymmenkunta koira kuolee lämpöhalvaukseen. Älä jätä eläintä autoon. Jos joudut koiraa autossa kuitenkin pienen ajan pitämään, pysäköi auto varjoon, jätä ikkunat rakoselleen ja laita lattialle vesikuppi. Muista, että aurinko siirtyy koko ajan ja puolen tunnin päästä auto voi olla jo täydessä auringonpaisteessa. Lämpöhalvauksen oireita ovat nopea hengitys, oksentelu ja ripuli, suun kirkkaanpunaiset limakalvot, tuijottava katse, tajuttomuus ja kohonnut ruumiinlämpö.

Mikäli koirasi saa lämpöhalvauksen, tai edes epäilet sitä, siirrä koira välittömästi varjoon.

Koira olisi hyvä viedä kaukaa myöten kylmään veteen, tai kastella se muutoin. Pään päälle voi laittaa märän pyyheliinan. Ota yhteys eläinlääkäriin. Koskapa lämpöhalvaus rasittaa koiran munuaisia, sydäntä ja verenkiertoelimistöä, johtaa se usein koiran kuolemaan.

Kyynpurema

Metsässä liikkuvat koirat saattavat joskus nokatusten kyyn kanssa. Ainoa Suomen myrkyllinen käärme saattaa pistää koiraa jalkoihin tai kuonoon. Jos purema osuu suuhun, kuonoon, kurkkuun, tai muualle päähän, on se hengenvaarallinen. Riippuu koiran koosta ja myrkytymisestä,

kuinka vakava tilanne on. Oireita ovat kaksi rinnakkaista hampaan pistoa, jotka tosin ovat toisinaan huonosti havaittavissa. Voimakas turvotus ja kipu purema-alueella, väsymys, pahoinvointi, lihasheikkous, veren- ja syljenvuodot ovat merkkejä siitä, että koiraasi on tosiaan purrut kyy.

Jos koiraasi on purrut kyy, pidä se ehdottomasti rauhassa ja mahdollisimman liikkumatomana. Pistoalue pidetään viileänä kylmillä kääreillä. Jos purema osuu päähän, tarkista, että koirasi pystyy hengittämään. Ensiapuna annetaan kyytabletteja ja aina on syytä ottaa välittömästi yhteyttä eläinlääkäriin.

Ampiaiset ja mehiläiset

Koirat tykkäävät jahdata ilmassa pörräviä ampiaisia. Joskus juuri tällaisista tilanteista seuraa pistos. Yksittäinen ampiaisen tai mehiläisen pistos ei tavallisesti ole koiralle haitallinen, mutta mikäli pisto osuu silmään, kuonoon tai suuhun, tai pistoksia tulee useampia, on koira syytä viedä eläinlääkäriin. Oireita ovat pistoskohdan ihon kuumotus, punoitus ja turvotus, pistosalueen kipuherkkyys, väsymys, oksentelu ja syljen vuoto. Mikäli ampiaisen tai mehiläisen piikki on jäänyt koiran ihoon kiinni, irrota piikki ihosta varovasti ja laita pistoskohtaan kortisonivoidetta. Koiralle voi antaa myös kyytabletin ja kylmäkääreen kipua helpottamaan. Tarkkaile tilannetta ja vie koira tarpeen vaatiessa eläinlääkärille.

Rotanmyrky

Mökille mentäessä koira saattaa törmätä rotanmyrkyyn. Rotanmyrky estää veren hyytymisen elimistössä ja

kesä ja kärpäset

oireet myrkyä syömisestä näkyvät elimistössä muutaman päivän sisällä, mutta aikaa saattaa vierähtää jopa kaksikin viikkoa.

Myrkyä on myrkyä vasta silloin, kun se imeytynyt elimistöön. Koira voidaan pelastaa, mikäli se saadaan kiinni itse teosta, eli syömästä rotanmyrkyä. Koira on tällöin saatava oksentamaan antamalla sille apteekista saatavaa oksetuslääkettä. Hätätapauksessa voi koiralle pakkojuottaa suolavettä varoen. Suolaa voi antaa koiran koosta riippuen teelusikalliseen.

Mikäli epäilet koirasi syöneen rotanmyrkyä, mutta oireita ei ole vielä ilmennyt, anna koirallesi K-vitamiinia. K-vitamiini annetaan useimmiten injektiona eläinlääkäriin toimesta. Jos rotanmyrkyä on ehtinyt imeytyä, koira oksentelee, virtsaa ja ulostaa verta, sen limakalvot ovat vaaleat, se on väsynyt, kuumeinen ja hengittää huonosti. Mikäli myrkyä on ehtinyt imeytyä koiran elimistöön, on sille tehtävä verensiirto. Ota myrkytystapauksissa aina yhteyttä eläinlääkäriin.

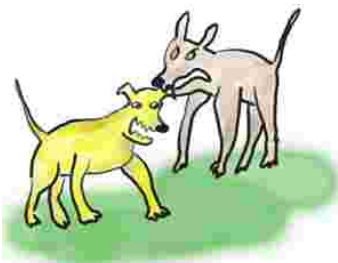
Pitkä, kuuma kesä

Suurimmalla osalla koirista ja omistajista kesä kuluu usein täysin ilman harmejä. Jos kuitenkin varaudut pahimpaan, säästy isolta mielipahalta, jos koirallesi sattuu jotain ikävää.

Tutki aina päivän päätteeksi koirasi turkki huolellisesti ja aamulla ei ole yllätyksiä luvassa.

SATHY ry toivottaa kaikille lukijoilleen oikein lämmintä, leppoisaa ja huoletonna kesää!!!

**TÄSSÄ KOHTAA
OLEVA KUVA ON
POISTETTU
LEHDEN PDF-
VERSIONSTA.**

Koirat ovat jossakin määrin samanlaisia kuin ihmiset, eli aina ei tulla toimeen kaikkien muiden - tuntemattomien - kanssa. Monet laskevat sen varaan, että koira on laumaeläin ja sen tulisi siitä syystä hyväksyä kaikki muut koirat. Koiran lauma on kuitenkin hyvin suppea, usein vain se itse ja sen perhe. Esimerkiksi koirapuiston muut koirat laskeaan satunnaisten tuttavuuksien joukkoon.

Koiranomistajan on oltava aina valppaana kun oma koira on vapaana muiden koirien kanssa. Erityisen valppaana on oltava myös silloin kun lenkkipolulla tulee vastaan vapaana juokseva "ei-minunkoirani-mitään-tee"-ihmisen omistama koiravalio.

Tarkkaile koiraasi

Koirapuistoissa tilanteet voivat muuttua hyvinkin nopeasti. Hälytyskellojen tulisi soida heti kun huomaa ylimääräistä tuijottelua, tilanteiden jähmettymisiä tai muita hiostavia tilanteita. Jos haluaa

1. Koirat on saatava aloilleen. Jaloilla saa pidettyä koiran takaosan, toisella kädellä saa otteen niskasta. Toinen käsi jää vapaaksi.

välttää ikävyyksiä on syytä toimia ripeästi. Huutaminen ja karjuminen ei tunnu auttavan ikinä vaan koirat on saatava kytkettyä heti. On paljon mukavampaa poistua paikalta kun kaikilla on vielä kivaa.

Rähinän sattuessa!

Entä jos?

Jos koirien rähinä syntyy tapahtuu se usein hyvin nopeasti. Koiranomistajien on syytä toimia tietyssä järjestyksessä. Ensinnäkin on varmistettava, ettei mellakkaan osallistu vielä enemmän koiria eli muut koirat on otettava kiinni ja poistettava lähietäältä. Samaan aikaan pukareiden omistajien on otettava kiinni omat koiransa. Tärkeää on varoa, että koirat eivät pure vahingossa ihmistä. Koirat saavat harvoin merkittäviä vahinkoja itseensä mutta jos omistajan sormi jää koiran hampaiden väliin on vahinko jo paljon suurempi.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koiria otetaan kiinni niskasta tai pannasta ja roikotetaan pois paikalta. Jos koirarotu on esimerkiksi amerikkalaisen pitbullterrierin käy tämä hyvin helposti koska koira on pieni eikä se pure ihmisiä edes kuoottisessa tilanteessa. Lisäksi löysästä nahasta saa hyvän otteen. Jotkut koirarodut tuntuvat olevan sellaisia, että ne purevat tuollaisessa tilanteessa kaikkea mikä sattuu hampaiden ulottuville! Tärkeintä on siis varoa omia sormia.

Jos koirat ovat tarraantuneet

Moni koiranomistaja on joutunut tilanteeseen, jossa rähinän lopputulos on se kun toinen koirista on tarrautunut toiseen koiraan eikä päästä irti, irti-komennoista huolimatta. Suurin virhe on a) yrittää avata leukoja sormin b) repiä koira irti. On olemassa paljon kansantarinoita myös eri tekniikoista, joilla kiinnipitävän koiran saa irroitettua kuten esimerkiksi a) heittää kylmää vettä koirien niskaan b) puristaa uroskoiraa kiveksistä c) kuristaa kurkusta ... Mikään näistä ei toimi. Edellä mainituilla tavoilla saadaan aikaiseksi vain suurempaa vahinkoa. Ainoa oikea - ja toimiva - tapa on käyttää erotuskapulaa.

Kuvasarjasta ilmenee miten sitä käytetään. Molemmat omistajat ottavat tukevan ja turvallisen otteen omasta koirastaan. Erotuskapulalla saadaan hellävaraisesti rakoa kiin-

Vaikka koirat ovat yleensä ihan mukavia lemmikkejä kiristytävät nelijalkaisten tunteet välillä sen verran paljon, että nahistelulta ei vältytä. Tällaisessa tilanteessa on ihmisten vastuu toimia.

nipitävän koiran hampaiden väliin, jotta koirat saadaan eroteltua. On varottava, että koirat eivät karkaa uudelleen toistensa kimppuun.

Erotuskapula

Erotuskapulan muoto ei ole ratkaiseva, so. yleensä n. 30 cm pitkä, puusta veistetty suippo, tukeva, kapula. Vähän litteä muoto on eduksi. Kärjen

2. Kiinnipitävän koiran ote on saatava helteämään, käytä erotuskapulaa. Toisella kädellä saa koiran vedettyä irti. Koirat pidetään koko ajan niin etäällä toisistaan kuin mahdollista.

on oltava sen verran litteä tai ohut, että se mahtuu koirien ikenien väliin vaikka leuat olisivat miltei kiinni. Jos venytät oman koirasi poskea/huulia sen verran, että näet poskihampaat, niin huomaat takimaisten poskihampaiden takana olevan tyhjää tilaa vaikka koirasi pitäisi hampaat yhdessä. Tämä on hyvä kohta varovasti kammeta leuat auki. Kapulan on oltava hyvin pyöristetty.

Omistajat

Katastrofitilanteessa koirat tuntuvat selviytyvän paljon paremmin kuin omistajat. Omistajat saattavat lamaantua tai mutta täysin hysteeriseksi ihmisiksi kun koirat painivat pölyssä. Mitään syytä paniikkiin ei kuitenkaan ole. Yleensä vahingot jäävät hyvin pieniksi ja koirat eivät tunnu olevan

moksiskaan. Jos koirat ovat kutakuinkin samankokoisia on tilanne otettava mahdollisimman rauhallisesti. Koirista lähtevä möykä ei yleensä ole missään suhteessa rähistelyyn.

Kun koirat on saatu erilleen on syytä selvittää mahdolliset korvausvaateet. Käytännössä vaihdetaan yhteystietoja ja sovitaan mahdollisista korvauksista. On olemassa ihmisiä, jotka luulevat, että esimerkiksi koirapuistossa kaikki ovat omalla vastuullaan. Tämä ei pidä paikkaansa, koiranomistaja on aina vastuussa oman lemmikkinsä tekemisistä.

Koirat

Jos koirasi on joutunut toisen koiran hampaisiin, toimi seuraavasti. Puhdista haavat, tutki ne. Katso onko koirallasi muita vammoja. Ole rauhallinen. Hyvä tapa on vertailla tilannetta siihen jos olisi itse saanut vastaavanlaiset vammat, mitä tekisit silloin? Riittääkö puhdistus ja laastari vai menisitkö lääkäriin? Kannattaa muistaa, että koirat ovat reipasta sakkia ja melko tukevaa tekoa.

Entä se toinen koira? Vaikka äsken oli nujakka niin se ei tarkoita, etteikö voisi käydä tästä lähin yhteisillä kävelylenkeillä ja olla kaveri. Koirat omaksuvat hyvin paljon omistajansa käyttämisestä ja toimivat sen mukaan. Usein omistajat ovat huomattavasti pitkävihaempia kuin koirat.

Pitbull-koira sai mitalin

Eräs maailman laajalevikkisin aikakauslehti, People-magazine, raportoi koko sivun jutulla texasilaisesta poliisikoirasta. Koira onnistui paljastamaan salakuljettajien huumeväkän ja oli siten osallisena yhdessä historian suurimmista huumetakavarikoista. Koiran rotu on amerikanpitbullterrieri.

saita leipänsä. Hyvä puoli näissä jutuissa on se, että ne ovat totta.

Peoplen juttu

Kaksi vuotta sitten paikallinen poliisi teki ratsian tunnetun rikollisen kotiin. Konstaapeli Ron Clark Jr tutki takapihaa ja avasi siellä olleen pihalle nostetun jääkaapin. "Avasin kaapinoven ja suuntasin taskulamppuni valokeilan sisuksiin" poliisi muistelee "ja huomasin kaapin sisällä olevan jätesäkin - joka liikkuu!". Konstaapeli kertoi pelänneensä avata pussia, koska pelkäsi jostakin syystä, että sisältä löytyisi ihmislapsi.

Pussista löytyikin koiranpentu! Koiranpentulle annettiin nimeksi Popsicle - mehujäät. On kohtalon ironiaa, että tästä koirasta tulisi myöhemmin rikollisten pahin vihollinen, tarkkavainuinen huumekoira.

Vuosi sitten Popsicle vai-

nusi salakuljettajien kuormasta ennätysuuren huumeväkän, 3075 paunaa (1395kg!) kokainiinia kätkeytyneenä ananas-kuorman sekaan. Löytö oli kaikkien aikojen suurin huumeväkätö mitään ikinä löydettyä Meksikon ja Texasin rajalla.

"On uskomatonta mistä kaikesta koira on selvinnyt" sanoo USA:n tullen johtaja Raymond W. Kelly. Edellisen omistajan kaltoin kohteleva koira pelastui Ron Clark Jr:n toimesta. Myöhemmin poliisikoiria kouluttava Shannon Willie tunsu jostakin kumman syystä vetoa Popsicle-koiraan etsiessään koulutettavia huumekoiria eläinsuojasta, jonne Popsicle oli toimitettu. Kun Popsicle-pitbulli myöhemmin kuntoutui osoittautui se kaiken saamansa luottamuksen arvoiseksi. Se osoittautui koirien parhaimmiston kuuluvaksi. Viimeisen kolmen vuoden aikana testattujen 500:n koiran joukosta Popsicle sijoittui neljän parhaan joukkoon!

Tullen eläinkouluttaja, Sally Barr, kertoo koiran olevan yli-

veto "kuvitelkaa miltä tuo pieni koira on mahtanut näyttää kun se on seissyt takajaloillaan peräkärryn alla ja hauk-

Kun Popsicle löydettiin, oli koira pelkkää luuta ja nahkaa. Nyt se on yhtä riskissä kunnossa kuin kaikki muut piitit.

kunut viimatuksi huumeväkätölle".

Ron Clark Jr sanoo "en vielä tiedä miksi satuin vilkaisemaan sen hylätyn jääkaapin sisään, mutta se oli paras tekoni".

People-lehden saama palaute

Mikä on positiivisen amerikanpitbullterrieri jutun arvo lehdelle? Se on arvioitavissa heti seuraavasta People-magazinen numerosta. Lehden toimitukseen oli tullut lukuisia popsicle-artikkelia koskevia kirjeitä - kaikki myönteisiä. Samaa ei voi sanoa negatiivisen koirautuksen palautteesta. Tottakai kaikki uutiset on kerrottava mutta usein kielteisiä juttuja väritetään aivan omaan tyyliinsä ja se aiheuttaa uskomatonta mielipahaa usein aivan syyttömillle koiranomistajille.

Tässä kaksi People-magazinen julkaisemaa luki-

japalautetta.

Popsicle

Kiitos myötätuntoa herättävästä pitbull-artikkelista. Olen seurannut sensaatiohakuista uutisointia vaarallisista koiraroduista ja usein näihin kytketään amerikanpitbullterrierit. Tiedän, että ei ole olemassa huonoja koiria on vain huonoja koiranomistajia. Popsicle muistuttaa meitä tästä ja osoittaa selkeästi miten hieno seuralainen ja arvokas työntekijä hyvä työkoira voi olla.

-Kim Simons

Popsicle-pitbull sai hyvin ansaitun mitalin ennätysuuresta löydöstään.

Oli virkistävää nähdä positiivinen juttu niin paljon parjatusta koirarodusta. Teen pitbull-pelastustyötä (järjestän koteja kodittomille piteille) ja olen niin kyllästynyt huonoihin ja ala-arvoisiin lehtijuttuihin. Se ei helpota kotien löy-

tämistä näille hienoille koirille. Pitbullit ovat hämmästyttäviä ja olette osoittaneet lukijoille sen minkä tämän rodun harrastajat ovat aina tienneet.

- Sanya Dunn

Amerikan- bulldogi

Amerikanbulldogi (AB) on SATHY ry. harrastajien suurikokoisin koirarotu. Suuren yleisön tietoisuuteen amerikanbulldogi tuli vasta 80-luvulla. Eräs syy sille miksi koira ylipäättensä löydettiin uudeleen oli Tri. Carl Semencicin kirjoittama kirja, jossa hän luettelee vähemmän tunnettuja mutta kuitenkin merkittäviä koirarotuja. Hämääväksi amerikanbulldogin historian tekee se, että rotua on aikaisemmin kutsuttu mm. nimellä "American Pit Dog" ja amerikan sydänmailla sitä kutsutaan edelleenkin tietyksi vain nimellä "bulldog".

Crib ja Rosa, 200 vuotta sitten maalatussa taulussa kaksi nykyisten amerikanbulldogien esi-isää.

alkuperä: Yhdysvallat
ulkonäkö: iso, voimakas
korkeus: uros n.58 - 68 cm.
narttu n. 51 - 61 cm.
paino: uros n. 35 - 55 kg. narttu n. 27 - 37 kg.
luonne: rauhallinen, toimelias, vahva
rekisteröinti: ABA, ARBA, ARF

Yleistä

Amerikanbulldogi ei ole kovin tunnettu Suomessa tällä hetkellä. Ja Yhdysvalloissakin se on tullut suuren yleisön tietoisuuteen vasta noin kymmenen vuotta sitten.

Tänä päivänä AB on monikäyttöinen koirarotu. Sitä käytetään vielä nykyäänkin hyvin paljon suurriistan metsästyseen. Ne ovat myös erinomaisia vahtikoiria jotka suojelevat niin omistajaa kuin perhettä.

Historia

Tämänpäivän AB on lähempänä vanhanajan bulldogia kuin paremmin tunnettu englanninbulldogi. 1600 - luvun Englannissa bulldog oli teurastajien käytössä härkien ajamisessa ja väsytyksessä. Kun ensimmäiset uudisasukkaat tulivat Amerikkaan he

toivat näitä koiria mukanaan suojelemaan heitä ja heidän asuintilojaan vihamielisiltä alkuasukkailta ja petoeläimiltä. Bulldogia käytettiin myös villisikojen, puumien ja moneen muun eläimen. Hyvin pian rotu oli uudisasukille ja heidän perheilleen korvaamaton apu.

Amerikanbulldogi on kaikista nykyisistä bulldogiroduista lähimpänä alkuperäistä bulldogia. Syy tähän on AB-rodun välttyminen muotojaloituksesta mikä on vaikuttanut hyvin paljon muiden bulldog rotujen ulkonäköön. Kun ei ole pyritty ulkonäöllisiin äärimmäisyyksiin on AB:n koko ja näkö pysynyt samana halki vuosisatojen. AB:ta on toki jalostettu, mutta jalostuksessa on sen sijaan aina pyritty mahdollisimman terveeseen työkoiraan, niin henkisesti kuin fyysisesti.

Rotu on tunnettu nykyisellä nimellä vasta noin kymmenen vuotta. Kaikki nykyiset AB:t voivat seurata juuriaan neljään sukujuureen (Williamson , Scott , Bailey & Johnson.) Alabaman/Georgian seudulle.

Luonne

AB:lla on leuat rautaa, her-

mot terästä ja sydän puhdasta kultaa. Rotu sopii yhtä hyvin lemmikiksi kuin uskolliseksi vahdiksi. AB hallitsee älykäästi eri tilanteet ja käyttäytyy sen mukaisesti. Amerikanbulldogin ollessa helposti koulutettava koirarotu, se on kiltti, mutta varsinainen painajainen sille joka uhkaa AB:n perhettä. Monet ihmiset jotka ovat aikaisemmin käyttäneet muita suojelekoirarotuja ovat myöhemmin valinneet AB:n huomattuaan rodun vertaansa vailla olevat käyttöominaisuudet.

Jotkut väittävät etteivät amerikanbulldogit ole niin alttiita erilaisille tarttuville sairauksille kuin jotkut muut suositut koirarodut. Perusteluina on esitetty järkijalostus ja perinnöllinen vastustuskyky.

Amerikanbulldogeja on koulutettu elokuva, tottelevaisuus, suojele, weight pulling (taakanveto), metsästys ja myös poliisikoiksi.

Myös Sinä voit löytää AB:sta verrattoman ystävän Sinulle ja perheellesi.

Rotumääritelmä

Säkäkorkeus (uros): 58 - 68 cm

Paino (uros): 35 - 55 kg

Säkäkorkeus (narttu): 51 - 61 cm

Paino (narttu): 27 - 37 kg, painon tulee olla suhteessa kokoon.

Pää: keskipitkä, leveäkalloinen ja selvät lihaksikkaat posket.

Silmät: keskikokoiset. Silmien väriä ei ole väliä, mutta vilkkukalvo ei saisi näkyä. Mustat silmät valkoisella koiralla silmiteltävät.

Kuono: keskipitkä (7,5-12 cm.). Neliömäinen ja leveä alaleuka, huulet runsaat mutta ei roikkuvat. 42-44 hammasta.

Tiukka alapurenta, tasa tai saksipurenta. Kirsu musta tai harmaa.

Jalat: Vahvat, suorat ja paksuluiset. Etujalat eivät saisi olla liian lähellä toisiaan eivätkä myöskään liian kaukana toisistaan.

Väri: valkoinen, brindle tai punertava valkoisella pohjalla, valkoinen brindlellä tai punertavalla pohjalla.

Rekisteröinti: American Bulldog Association, American Rare Breed Association ja Animal Research Foundation.

Huom. AB:n koko vaihtelee käyttötarkoituksesta riippuen.

Jotkut kasvattajat jalostavat myös 62-70 kilon painoisia koiria - jotkut pitävät näitä liian suurina, suuren koon työkoiralle tuoman haitan takia. American Bulldog Associationin ei rekisteröi näitä isoja koiria. Koirat ovat joko rekisteröimättömiä tai ne ovat rekisteröity American Rare Breed Associationissa.

Amerikan- kääpiöterrieri

Amerikankääpiöterrieri (AKT) -rodulla oli tärkeä merkitys maatalojen tuholaiсторjunnassa ja siinä se saavuttikin vuosisadan vaihteessa suuren suosion. AKT-koiria on aina ollut ja tänään sen suosio on kääpiökoirien keskuudessa vahva. On syytä heti alkuun huomata, että kyseessä ei ole luolakoiria kuten monet muut vastaavan kokoiset rodut ovat.

alkuperä: Yhdysvallat
ulkonäkö: pieni, pystykorvainen, valpas
korkeus: n. n. 25 cm
paino: 2 - 4 kg
luonne: vilkas, iloinen
rekisteröinti: UKC

Historia

Kerrotaan, että jo 1870-luvulla kettuterriereissa on koossa ollut huomattavaa vaihtelua ja näistä on määrätietoisesti jalostuksella kehitetty oma rotu. Onkin ilmeistä, että jyrksijoiden kurissapito lankesi kuin itsestään tilan pienille koirille ja näin AKT alkoi jalostumaan omaksi roduksean.

Vaikka AKC tunnusti vain normaalin koon, UKC rekisteröi molemmat koot kettuterriereinä vuoteen 1936, josta lähtien rotu jaettiin UKC:ssa kahteen muunnokseen. Rodun alkuperäiskäyttötarkoitukset on ollut mm. rottien ja muiden pienjyrksijoiden ja tuholaiosten metsästys maataloilla. On muistettava, että entisaikoina tuholaiosten hävitys oli aivan toista kuin nykyään. Kyse ei ollut muutamasta hiirestä jotka pyörivät pirtin nurkissa, vaan suuresta ongelmasta. Vilja- ja muita varastoja oli suojeltava hinnalla millä hyvänsä. Niinpa ikänsä hemmoteltuna sylikoirana elänyt lemmikki-AKT voi osoittautua tilaisuuden tullen lahjakkaaksi työkoiraksi.

Yleistä

Amerikankääpiöterrieri tunnetaan useammalle eri nimellä, näitä ovat toy fox terrier, amertoy, minifoxie, kääpiökettuterrieri. Lyhenteet: Suomessa AKT, USA:ssa TFT. AKT on pieni, vilkas, korkeajalkainen kääpiökoira on säkäkorkeudeltaan noin 25

cm, mutta mitään maksimikorkeutta ei anneta.

Amerikankääpiöterrieri on pieni valpasluonteinen, sileäkarvainen koira. Värykseltään AKT on useimmiten tricolor, usein myös mustavalkoinen. Hallitseva väri on kuitenkin valkoinen. Korvat ovat pystyt. Luonteeltaan AKT on leikkisä ja vilkas seuralainen. Hyvää luonnetta kuvastaa se, että AKT:t ovat nykyisin palvelleet myöskin vammaisten apulaisina, esimerkiksi kurojen "korvina". Koiraoppii noutamaan pudonneita esineitä, kuten kyniä, tai hakemaan kengät, tai haukkumaan herättääkseen huomiota ja hankkiakseen apua. Tällaisessa toiminnassa tulee ilmi AKT rodun luotettavuus. Amerikankääpiöterrieri on Yhdysvalloissa laajalti tunnettu, ja sillä on useampia rotuyhdistyksiä. AKT:llä on kaikki terrierin toivotut ominaisuudet pienessä pakkauksessa. Monet muistavat näitä koiria olleen aina maataloilla. Kääpiökokoinen kettuterrieri viihtyy hyvin kaupungistuneessa yhteiskunnassa, vaikka sen alkuperäiset metsästysvaistot ovat tallella. Se on pienestä koostaan huolimatta myös hyvä rottakoira ja vahti (hälyyttäjä-vaikkakaan vieraan on vaikea äänen perusteella arvata, että vahtina on näin pieni koira). Ääni ei ole kimakka, eikä AKT tyypillisesti ole räksyttävä.

AKT kirjoissa

AKT esiintyy seuraavissa suomenkielisissä kirjoissa: MAAILMAN KOIRAT Bo Bengtson ja Ivan Svedrup (nimellä: Amerikankääpiöterrieri, kuva: AKT-pentueesta). MAAILMAN KOIRATLAS Wilcox ja Walkowicz (nimellä: Kääpiökettuterrieri,

Kääpiöterrierin valpas katse on saavuttanut monen koiraharrastajan suosion.

kuva seisovasta AKT:sta). KOKO MAAILMAN KOIRAT David Alderton (kääpiökettuterrieri, kuva seisovasta AKT:sta ja AKT:n päästä). Tammen: KOIRARODUT (nimellä: kääpiökettuterrieri, kuva seisovasta AKT:sta). Tammen: SUURI KOIRAKIRJA osa3 (nimellä kääpiökettuterrieri ei kuvaa)

AKT tänään

Rotu on esim. USA:ssa laajalti tunnettu, suosittu näyttely-, agility-, ja TOKO-rotu. Toisissa tietolähteissä AKT:n alkuperästä sensijaan kerrotaan, että AKT polveutuu pääasiassa kettuterrieristä, minkä lisäksi siinä on aineksia sekalaisista kääpiökoiraroduista. Kerrotaan, että AKT:n jalostuksessa olisi käytetty mm. risteytystä englanninkääpiöterrierin ja chihuahuan kanssa. Etenkin USA:ssa rotua kasva-

tetaan vuosittain tuhansia. Rekisteröinti: UKC. Rodulla on USA:ssa useita rotujärjestöjä mm. eri osavaltioissa.

Nykyään AKT toimii työkäytössä mm. vammaisten apukoiraana eri puolilla maailmaa, mm. kurojen korvina ja huomion kiinnittäjänä, avun hakijana ja esineiden, kuten esim. kynien tai kenkien noutajana. Pyörätuoliin sidotulle omistajalle koira merkitsee lisääntyntä itsenäisyyttä, vaatien vain vähän turkinhoitoa tai pakollista liikuntaa, sillä AKT hankkii itselleen liikntaa myös sisäoloissa. Lenkkikaverina AKT on silti väsymätön ja yllättävän säännestävä tarvitsematta talvella takkia. AKT:n kanssa voi harrastaa myös Agility:a ja TOKO:a (tottelevaisuuskoulutusta). AKT:n voi kouluttaa myös vaikkapa rauniokoiraksi, etsimään sortuneisiin rakennuksiin hautautuneita ihmisiä.

Amerikan- pitbull- terrieri

alkuperä: Yhdysvallat
ulkonäkö: keskikokoinen, lyhytkarvainen, ruusukorvat
korkeus: n. 50 cm, polvenkoruinen
paino: n. 25 kg
luonne: rauhallinen, kuitenkin helposti innostuva ja leikkisä
rekisteröinti: ADBA, UKC

Yleistä

Amerikanpitbullterrieri (APBT) on perinteikäs, vanha koirarotu. Kirjallinen sukupuu puhdasrotuisella APBT:lla ulottuu yleensä 1900-luvun alkuun. APBT tunnetaan myös nimellä pit bull.

APBT on kokoisekseen voimakasrakenteinen, keskikokoinen koira. Ulkonako vaihtelee suuresti yksilöiden välillä, verrattuna moneen muuhun koirarotuun. APBT:ä ei ole juurikaan jalostettu ulkonäön suhteen, vaan tavoitteena on aina ollut terve, vahva ja tasapainoinen työkoira.

Lähinnä APBT:ä sukua olevat koirarodut ovat amerikanbulldogi, amerikansaffordshirenterrieri, staffordshirenterrieri ja bullterrieri. Ulkonäöltään APBT eroaa edellä mainituista seuraavan-

laisesti:

Amerikanstaffordshirenterrieri (AST) - ei voida päätellä ulkonäön perusteella onko kyseessä AST vai APBT. AST-rotu erkani APBT-rodusta omille teilleen vasta vuonna 1936 (ast kantarekisteri muodostettiin n. tusinasta UKC:n "purple ribbon"-luokan pitbullleista). Kyseessä oli jo silloin varsin tasainen koirarotu, suurta eroa ei ole vielääkään syntynyt. Ainut varma tapa erottaa AST ja APBT on sukupuu. Esimerkiksi AST-koirat ovat useimmiten risteytys jalostettuja kun taas APBT:t ovat työkoirien tapaan linjalostettuja. Staffordshirenterrieri (SBT) - yleensä selvästi lyhytselkäisempi ja matalajalkaisempi. Bullterrieri (BT) - pään muoto on paras tunniste, päin vastoin kuin APBT:lla, bullterrierillä ei ole otsapengerta. Bullterrierit ovat yleensä myös suurempia. Ero oli paljon vähäisempi vuosisadan vaihteessa.

Historia

APBT toimi karjankasvattajan ja teurastajan apuna, karjan erottelussa ja käsittelyssä. Sa-

malla koiralle lankesi myös mahdolliset muut koiran työtehtävät, vahtikoirana olo ja apu metsästyksessä. Hyviä vinkejä pitbullin historiasta saa kun tarkastelee vanhoja maalauksia. Ankarissa olosuhteissa APBT:t jalostuivat vahvoiksi, rohkeiksi ja tasapainoisiksi. On hyvä huomata, että pitbull on ollut koko historiansa aikana käyttökoira eikä ruumiillisesti tai henkisesti heikoille rodun edustajille ole ollut sijaa.

Hyvän jalostuksen taakka

Amerikanpitbullterrieri on luultavasti tarkinten jalostettu koirarotu. Tätä on monen koiraharrastajan vaikea ymmärtää ja on olemassa koko joukko pitbullin-omistajia ja jopa kasvattajia, jotka eivät ole tietoisia tästä asiasta. Pitbullien jalostus on hyvin suurelta osin linjalostusta ja pentueet ovat aina etukäteen suunniteltuja ja harjittuja. Huono puoli linjalostuksessa on sen hitaus, yhteen sukupolveen saattaa tärväytyä kasvattajalta jopa 5-6 vuotta aikaa. Jalostuksesta enemmän peruskoulun ja lukion biologian oppikirjoista, SATHY ry:n jalostusoppaasta ja kirjastosta.

On ilmeistä, että harrastuksen tai rahan vuoksi pentuja teettäviä ei pysty samanlaiseen pitkäjänteiseen jalostustyöhön kuin useiden kymmenien koirien kenneliä monta vuosikymmentä pyörittänyt pitbullkasvattaja. Joidenkin kasvattajien toimesta pitbulleja pennutetaan samalla tavalla kuin muita koirarotuja, eli risteytetään eri linjoja keskenään. Tällöin hävitetään kaikki se työ jonka aikaisemmat pitbullkasvattajat ovat vuosikymmenien aikana rodun eteen saaneet aikaiseksi. Mitään korvaa-

matonta haittaa ei saada tehtyä, perintötekijät eivät katoa minnekään, mutta risteyttämällä saadaan aikaiseksi pentueita, joissa ei ole muuta pitbullia kuin rodun nimi. Amerikanpitbullterrieri on paljon enemmän kuin pelkkä koirarotu muiden joukossa.

Maine

Huonoin asia amerikanpitbullterrieri-koirarodussa on sen huono maine. Huonolle maineelle ei ole minkäänlaisia perusteita vaan maine ylläpitää itse itseään. Jos epäilee tämän väittämän todenperäisyyttä voi varmistua siitä esim. kysymällä perusteluja pitbull-rodun lokaamiselle niiltä henkilöiltä, jotka sitä julkisuudessa tekevät.

Se, että huono maine on omaa elämäänsä elävä myytti ei helpota pitbullin omistajaa. Huono maine saattaa saada jonkun hankkimaan pitbullterrierin täysin väärin perustein. Ei ole mahdotonta, että joku luulee saavansa itselleen oivan vahtikoiran "maailman pelätyimmistä koirarodusta" (eräässä koirakirjassa kerrottiin näin).

Huonon maineen takia pitbullterrieriä on monissa maissa teurastettu sumeilematta lemmikkien omistajien vastalauseista huolimatta. Tämä aiheuttaa tietysti huolta suomalaiselle pitbullin omistajalle.

Kannattaa tutustua

Jos tuntuu siltä, että seuraava lemmikki voisi olla amerikanpitbullterrieri kannattaa tutustua rotuun huolella. Hyvään alkuun pääsee lukemalla Pitbull-ostajan lyhyen käsikirjan, johon on koottu tiivistelmä yleisimmistä pitbull-ostajalle.

Khan-pitbullin kohtaloksi on koitunut Ison-Britannian lainsäädäntö. Poliisi ampui koiran sen kotona, koska lain vaatima vakuutus oli umpeentunut. Englannissa tuli 1991 voimaan laki, jonka seurauksena viranomaiset ovat tappaneet yli 5 500 pitbullia (tai sen kaltaista) lemmikkiä.

Vanha- englanninbulldogi

Vanhaenglanninbulldogi sai alkunsa työkoirarotuharrastajien sinnikkästä halusta saada kehitettyä uudelleen muinainen englanninbulldogi. Uutera jalostustyö saatiin päätökseen 1990-luvun alussa ja vanhaenglanninbulldogi näki päivänvalon.

Kaikkia vanhaenglanninbulldogiyksilöitä ei voi sanoa silmäniloksi. Tässä uutera työkoira viettää taukoa auringonpaistesessa.

alkuperä: Yhdysvallat
ulkonäkö: keskikokoinen, lyhytkarvainen, tukeva
korkeus: n. 45 cm, polvenkoruinen
paino: n. 30 kg
luonne: rauhallinen mutta tuihma
rekisteröinti: OEBA

Historia.

Historian mukaan bulldogien (1800-luvulla suomeksi "sonnikoira") alkuperä on Brittein-saaret. Nimitys bulldog tulee tämän koiratyypin käytöstä härkien taltuttamiseen. Tarkkaa tietoa siitä koska koirien käyttö tähän tarkoitukseen alkoi ei ole tiedossa mutta kirjallisia mainintoja löytyy niin-kin varhaiselta ajalta kuin 1209.

Nykypäivänä härkätappelujen kaltaisia urheilulajeja ei ole mutta aikanaan ne loivat täysin omat vaatimukset käytettävälle koirille. Koirien tuli käydä komennosta itseään moninkertaisesti isompien vastustajien kimppuun. Eikä varaa virheille ollut! Vain parhaat koirat selvisivät jalostuskäyttöön ja tuona aikoina luotiin perusta bulldogeille. Ulkonäkö ei painanut vaakakupissa mitään ja tuloksena oli vähintäänkin omalaatuisen näköisiä koiria -ainakin monen muun koirarotuharrastajan mittapuun mukaan.

Vuonna 1835 loppuivat härkätappelut ja samalla katosi bulldogien härkätappelutarve. Englanninbulldogin käyttötarkoitusta ei enää ollut. Tämän rodun harrastajat eivät kuitenkaan luovuttaneet vaan jatkoivat englanninbulldogin jalostusta - muotojalostuksena. Lopputuloksena on eräs maailman hienoimpia koirarotuja, nykyisin tuntemamme englanninbulldogi.

Vaikka englanninbulldogin alkuperä on syvällä bulldogien pitkässä sukupuussa ei sen luonne ja fysiikka enää vastaa sitä alkuperäistä koiraa, joka on tämän rodun esikuvana.

Muutama vuosikymmen sitten bulldoginharrastajien mielisä virisi ajatus herättää henkiin tuo muinainen - ja alkuperäinen - englanninbulldogi. Ajatuksen mahdollisuutta ryhtyivät tutkimaan herrat Winston, Hremes ja Lewitt. Myöhemmin he aloittivat pitkäjänteisen risteytys- ja jalostustyön. Määränpäänä oli alkuperäinen bulldogi, jonka nimeksi tuli vanhaenglanninbulldogi.

Monien vuosien ja intensiivisen linjalajostuksen tuloksena oli vuonna 1992 julkistettu uusi työkoirarotu, vanhaenglanninbulldogi (VEB). Rodun kehittäjät olivat tyytyväisiä tulokseen ja vakuuttuneita uuden/vanhan koirarodun hyvydestä. David Leavitt perusti rodun tueksi järjestön, The Old English Bulldogge Association (OEBA) ja siinä rekisteröidään niitä VEB-koiria, jotka polveutuvat vuoden 1992 kantarekisteristä polveutuviin koiriin.

OEBA

OEBA:n perusajatuksena on

saada rodulle kehityskaari, joka takaa toimivan rakenteen, terveen perimän, hyvän luonteen, erinomaisen muodon ja työkoirarodun edellyttämät muut ominaisuudet. Tavoitteet ovat korkealle mutta alkuun on jo päästy ja tulokset ovat edelleen hyvät. OEBA etsii jatkuvasti Koirala- alan harrastajia ja uusia koteja ympäri maailmaa, jotka takaisivat VEB-koirarodun suosion kasvun jatkuvuuden.

Tässä teutaroi kaksi uuden rodun edustajaa.

Lisätieto

Kirjallisuutta, joista voi löytää lisää asiaa VEB-koirarodusta. Kaikki kirjat ovat englanninkielisiä. Osaa kustantaa mm. TFH.

Dr. Carl Semencic: The World of Fighting Dogs
Myrus: The Dog Catalog
Reid: Canine Gladiators of Old and Modern Times
Gaunon: Rare Breed Handbook
Alderton: Eyewitness Handbooks—Dogs

Tuhti työkoira tulee tarvittaessa toimeen myös lumisissa olosuhteissa.

DeFrisco & Johnson: The Mini Atlas of Dog Breeds

Rotumääritelmä:

Yleistä: Rotu on uudelleen kehitetty vastaamaan muinaista englanninbulldogia.
Ulkonäkö: Keskikokoinen koiraa. Vahvarakenteinen, osoittaa suurta voimaa. Rungon tulisi olla tukeva mutta silti atleettinen.

Paino: Uros yli 27 kg. Narttu yli 23 kg.

Säkäkorkeus: uros yli 43 cm, narttu yli 40 cm.

Luonne: ystävällinen mutta peloton ja aina valmiina puolustamaan isäntäänsä ja omaisuutta.

Pää: suhteessa isokokoinen ja neliömäinen, kohtuullisen pömmikas, isot leukalihakset, ylöspäin kaartuva alaleuka. Korvat ruusu- tai puolipystyt, sijainti korkealla ja leveällä.

Etujalat: suorat tai lievästi kaartuvat.

Takajalat: alkuasukkaat reidet-Häntä: suora.

Karvapeite: lyhyt, myötäinen. Väri: tiikeri, punainen, harmaa tai musta. Tiikeri laikkuja valkoisella pohjalla. Kokovalkoinen. Vaaleanpunainen kirsu ja silmänympärykset ovat sallittuja mutta eivät toivottuja.

SATHY tutkii tiedoksi väitettyä tarinaa

SATHY:n tarkkasilmäinen toimittaja löysi julkisesta mediasta äivan uskomattoman artikkelin koskien koiranjalostusta ja rotujen risteyttämistä.

Koiranjalostus - sairasta jalostusta? - otsikon alla löytyi vallan uskomattomia tarinoita sisältäen kaikki mahdolliset kliseet, mitä koiranomistaja saattaa kuvitella löytävänsä. Artikkeleihin on koottu mm. Suomen Kennelliiton ry:n jalostustieteellisen toimikunnan sepustuksia siitä, kuinka Suomen koirakanta on vaarassa tuhoutua kokonaan.

Tällaista hölynpölyä pääsee harvoin lukemaan. Onneksi.

Geneettinen tietämys

Artikkelissa väitetään suurimman osan rotukoiraista olevan erittäin vakavasti sairaita. Syy on paitsi amatöörikasvatustajien ja tuomareiden vähäisessä geneettisessä tietämyksessä, niin myöskin kurin puutteessa ja näyttelytähntien, puhdasrotuisuuden ja ulkomuodon kohtuuttomassa ihailussa koirien terveyden kustannuksella. Artikkelin kirjoittajan mielestä

kennelliitot Suomessa, Ruotsissa, Iso-Britanniassa

jne. ovat joko voimattomia, kurittomia tai haluttomia puuttumaan tilanteeseen täydellä teholla.

Ehkäpä näyttelykoirien keskuudessa koirien terveys asetetaan toiselle sijalle, mutta työkoirien jalostuksessa on ensimmäisenä kriteerinä aina terve, hyväkuntoinen koira. Totta on, että suurimman osan kasvattajien ja tuomareiden geneettinen tietämys on puutteellista, mutta mikä estää ottamasta asioista selvää?

Eri rotujen risteytykset

Kennelliitot ry ajaa rotujen risteytyksen asiaa sillä perusteella, että perimän kaventuminen aiheuttaa terveysongelmia, arkuutta ja keskittymiskyvyn puutetta. Jotta perimäainekseen saataisiin laajuutta, on Suomen Kennelliitot ry käynnistänyt kansainvälisen yhteistyön rotujen risteyttämiseksi. He ovat tähän mennessä risteyttäneet labradorinnoutajan ja kultaisen noutajan, sekä pinserin ja snautserin. Lisäksi he tuottavat eri koirien spermaa ulkomailta, jolla siitetään suomalaisia koiria. Pennut ovat kuulemma erittäin lupaavia. Mutta ehkäpä Kennelliiton olisi hyvä tietää, että ensimmäisessä risteytyspol-

nessa näin on aina. Ensimmäinen pentue on aina tasa-laatuinen ja hyvä. Jos nyt hyvää tällaisista koirista ikinä saa.

Eivät terveysongelmat poistu risteyttämällä eri koirarotuja. Ne ovat pohjalla aina ja iänkaikisesti, ennenkuin ne selkeällä linjalajostuksella poistetaan koirista lopullisesti.

Kaikki koirat tuhoutuvat

Artikkelin kliimaksi on ehdottomasti väite, että koirarodut tuhoutuvat jatkuvan sisäsiitoksen takia. Sisäsiitos on kirjoittajan mielestä problemaattinen jalostusmenetelmä, jota tulisi välttää kaikin mahdollisin keinoin. Sisäsiitos johtaa nopeasti kuulemma sisäsiitosdepressioon, elinvoiman ja vastustuskyvyn heikkenemiseen, sekä perinnöllisiin sairauksiin. Linjasiitos on myös poissuljettu vaihtoehto, sillä vaikka se on riittänyt nykypäiviin saakka, ei sillä pärjätä enää. Miksi? Koska geneettinen vaihtelu rotujen sisällä on supistunut vähäiseksi kun kaikkien sukutaulujen peräriverillä seisovat samat, usein sisäsiitoksella luodut rodun supertaatot ja -maamot. Artikkelin valopää kirjoittaa seuraavasti:

“Koiranjalostuksen menetelmät ovat kulkeneet rataa alueelliset koirakannatristeytys-sisäsiitos-puhtaat rodut-suljetut geenipoolitlinjasiitos. Tämä ketju on poljettu läpi parissasadassa vuodessa. Geneetikkojen mukaan ei mene toista 200 vuotta kun runsastuvat perinnölliset viat ja sairaudet jo tuhoavat koirarodut. On aika takoa ketjuun uusi jalostuslenkki, jolla umpikuja vältetään ja tunnelin päähän saadaan taas valo.”

Tämä on kyllä kaikkien aikojen tyhjöpäiväisintä hapatusta, johon olemme koskaan törmänneet. Eihän kukaan omilla aivoillaan ajatteleva ihminen voi uskoa tällaista. Saati sitten kirjoittaa.

Järkeä käteen

On hyvä, että ratkaisu tähän visaiseen ongelmaan on siis jo keksitty risteyttämällä koirarotuja keskenään.

Uskomatonta potaskaa! Jokainen, joka on oikeasti kiinnostunut koiran jalostuksesta, linjalajostuksesta ja sisäsiitoksesta, kävelkööt kirjastoon ja lukekoot perustiedot vaikka tietosanakirjasta. Tai tilatkoon SATHY ry:stä koiranjalostuksen alkeet-oppaan.

Lukijoiden kysymyksiä??? SATHY vastaa

Olen kiinnostunut eräästä SATHY-rodusta ja nyt olen enemmän kuin tosissani hankkimassa sen rotuista pentua. Onko viime hetken vinkkejä?

Kyllä on. Kaikki SATHY-rodut ovat enemmän kuin mitä uskoisi. Jos luet tarkkaan tämänkin lehden jutut läpi, niin huomaat, että näihin rotuihin liittyy sellaista vastuuta, jota ei muiden koirarotujen omistajat joudu kokemaan.

Älä anna tämän kuitenkin pelotaa, voit olla varma, että jos hankit itsellesi AB, APBT tai AKT-koiran niin saat itsellesi luotettavan ja hyvän ystävän.

Muista myös se, että näiden koirien mukana tulee enemmän kuin yksi lemmik-

ki - mukana tulee katkeamaton ketju työkoirien linjaa.

Toisaalta, kerroit kirjeessäsi mitä kaikkea olet jo miettinyt koirahankintasi suhteen ja tuntuu siltä, että olet paremmin perillä tulevasta koirastasi kuin mitä koiraa hankkivat yleensä ovat. Ei muuta kuin paljon hauskoja hetkiä uuden lemmikkisi kanssa ja lähetä meille tietoa miten yhteiselo sujuu!

Olen tulossa SATHY EX-POon, otanko koiran mukana? Onko minun ilmoitettava koirani jonnekin? Mitä maksaa?

Totta mooses otat koirasi mukaan. Suomessa on huutava pula piteistä, käpiöterriereistä ja bulldogeista. Kaikki asuvat levällään pitkin Suomea ja harvoin tulee tällainen tilaisuus tavata muita saman rodun edustajia ja näiden omistajia.

Muista, että kaikki SATHY:läiset ovat mukavaa porukkaa!

Koiraasi ei tarvitse ilmoittaa minnekkään, on kuitenkin mukava jos kerrot siitä etuk ä t e e n (v a i k k a (09) 241 3339), jotta järjestäjät voivat varautua etukäteen.

Ei maksa mitään, SATHY ry. jäsenet koirineen pääsevät ilmaiseksi osallistumaan aivan kaikkeen SATHY-toimintaan.

Mistä voi ostaa alan kirjoja, siis näitä meidän rotuja käsitteleviä?

Tällä hetkellä kätevin ja halvin tuntuu olevan sellainen paikka kuin BOKUS. Sieltä ostamiseen tarvitaan internet-surffausta osoitteeseen <http://www.bokus.fi> kirjat tulevat sieltä ostettaessa postiennakolla ja ovat halvempia kuin paikallisessa kirjakaupassa. Lisäksi sieltä löytyy noin tusinan verran kirjoja kustakin koirarodusta.

Onko kysyttävää tai kerrottavaa? Soita vastaajaan (09) 241 3339 tai lähetä osoitteeseen Mannerheimintie 93c147 00270 Helsinki tai emailaa info@sathy.org